

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO TP.HCM
TRƯỜNG THPT LÊ TRỌNG TẤN
ĐỀ B

(Đề kiểm tra có 02 trang)

ĐỀ KIỂM TRA HỌC KÌ I
NĂM HỌC: 2025 - 2026
KHỐI 11 – MÔN: NGỮ VĂN

Thời gian làm bài: 90 phút (không kể thời gian phát đề)

I. ĐỌC HIỂU (5,0 điểm) Đọc văn bản:

LÀNG HOA SA ĐÉC - THỦ PHỦ HOA KIỂNG Ở MIỀN TÂY NAM BỘ

Địa chỉ, quy mô và lịch sử hình thành

Làng hoa Sa Đéc tọa lạc tại thành phố Sa Đéc, tỉnh Đồng Tháp, có lịch sử hình thành hơn 100 năm. Cái nôi của làng nghề là phường Tân Quy Đông, sau đó phát triển, lan tỏa thêm ở phường An Hòa, phường 3, xã Tân Khánh Đông và xã Tân Quy Tây. Theo số liệu của Ủy ban nhân dân thành phố Sa Đéc, năm 2023, tổng diện tích trồng hoa kiểng của làng nghề khoảng 950 hecta, thu hút khoảng 4 000 hộ dân trồng hoa. [...]

Giá trị kinh tế, du lịch

Nghề trồng hoa kiểng tại địa phương tạo ra nguồn thu nhập ổn định, nâng cao đời sống của người dân cũng như góp phần vào sự phát triển kinh tế của thành phố Sa Đéc và tỉnh Đồng Tháp. Năm 2024, nghề trồng hoa kiểng mang lại giá trị kinh tế ước đạt 3 800 tỉ đồng, qua đó, tạo nên hiệu ứng tích cực trong việc quảng bá du lịch và văn hóa địa phương. Các loại hoa kiểng ở làng hoa Sa Đéc có mặt hầu hết các tỉnh thành trong nước và bắt đầu hành trình vươn xa, khẳng định thương hiệu, vị thế ở nhiều nước trong khu vực và trên thế giới như: Lào, Campuchia, Nhật Bản, Trung Quốc,...

Làng hoa Sa Đéc (tỉnh Đồng Tháp)
(baochinhphu.vn)

Thời điểm nhộn nhịp nhất của làng nghề là trong dịp Tết Nguyên Đán hằng năm, cung ứng khoảng 2 triệu giỏ hoa cho thị trường. Tính từ năm 2018 đến nay, trung bình mỗi năm, làng hoa Sa Đéc thu hút khoảng 3 triệu lượt khách du lịch, trong đó, khách quốc tế khoảng 170 000 người.

Thương hiệu và triển vọng phát triển bền vững

Cùng với các làng hoa có bề dày lịch sử ở miền Tây Nam Bộ (làng hoa Cái Mơn - tỉnh Bến Tre, làng hoa Phó Thọ (Bà Bộ) - thành phố Cần Thơ), từ lâu, làng hoa Sa Đéc đã được mệnh danh là “thủ phủ hoa lớn nhất” của khu vực. [...]

Ngày nay, làng hoa không chỉ là thương hiệu của một ngành hàng chủ lực trong nông nghiệp của tỉnh Đồng Tháp (với giá trị hơn 6 000 tỉ đồng), mà đã trở thành tên gọi mang tính biểu tượng, phản ánh vẻ đẹp đặc trưng của vùng đất Sen hồng. Làng nghề đã được quy hoạch phát triển theo hướng du lịch gắn với sản xuất hoa kiểng, hướng đến phát triển bền vững.

Với tầm nhìn và định hướng phát triển như trên, tin rằng trong tương lai, làng hoa Sa Đéc sẽ trở thành một trong những điểm du lịch tiêu biểu của khu vực miền Tây Nam Bộ.

(Làng hoa Sa Đéc - Thủ phủ hoa kiểng ở miền Tây Nam Bộ, Trích Đề ôn thi tốt nghiệp Trung học phổ thông môn Ngữ văn - Nguyễn Văn Tùng (Chủ biên) - NXB Giáo Dục Việt Nam, 2025, tr.25-27)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1. (1,0 điểm) Chỉ ra bố cục của văn bản.

Câu 2. (1,0 điểm) Chỉ ra và nêu tác dụng của 02 yếu tố hình thức trong văn bản.

Câu 3. (1,0 điểm) Phần văn bản “Giá trị kinh tế, du lịch” trình bày dữ liệu và thông tin theo cách nào? Nêu hiệu quả của cách trình bày ấy trong văn bản.

Câu 4. (1,0 điểm) Xác định thái độ, quan điểm của người viết được thể hiện trong văn bản.

Câu 5. (1,0 điểm) Từ nội dung văn bản, bạn hãy đề xuất một số giải pháp thiết thực góp phần quảng bá các làng nghề truyền thống của Việt Nam đến với người dân trong nước và du khách quốc tế.

II. VIẾT (5,0 điểm)

Bạn hãy viết bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) phân tích, đánh giá nội dung và một số nét đặc sắc về hình thức nghệ thuật của đoạn trích sau:

*Minh rằng: “Đây khó hỏi han,
Xin vào chùa sẽ luận bàn cùng nhau.”*

*Tiêu rằng: “Chẳng dám ngồi lâu,
Vào rừng đón củi bán châu chợ phiên.”*

*Hón Minh quỳ gối lạy liền:
“Ơn ông cứu đặng Vân Tiên bạn lành.
Này hai lượng bạc trong mình,
Tôi xin báo đáp chút tình cho ông.”*
*Tiêu rằng: “Vốn lão tình không,
Một mình ngơ ngẩn non Tòng hôm mai.*

*Tấm lòng chẳng muốn của ai,
Lánh nơi danh lợi chông gai cực lòng.
Kìa non, nọ nước thông dong,
Trăng thanh gió mát bạn cùng hươu nai.
Công hầu phú quý mặc ai,
Lộc rừng gánh vác hai vai tháng ngày.”*
*Vân Tiên nghe biết người ngay,
Hỏi thăm tên họ phòng ngày đền ơn.
Lão tiêu trở lại lâm sơn,
Tiên, Minh hai gã đều hoàn¹ am mây².*

(Trích *Truyện Lục Vân Tiên*, Nguyễn Đình Chiểu,

Theo *Thơ văn Nguyễn Đình Chiểu*, NXB Văn học, Hà Nội, 1971)

THÔNG TIN VỀ TÁC GIẢ, TÁC PHẨM VÀ ĐOẠN TRÍCH

– Nguyễn Đình Chiểu (1822 - 1888) sinh tại tỉnh Gia Định, nay thuộc Thành phố Hồ Chí Minh. Cuộc đời của ông là tấm gương của một con người vượt qua nghịch cảnh để trở thành người có ích: thầy đồ, thầy thuốc, nhà thơ nhà văn, giúp dân giúp nước.

– *Truyện Lục Vân Tiên* gồm 2082 câu thơ lục bát (theo văn bản phổ biến hiện nay), thuộc loại truyện thơ Nôm bác học, có lẽ được Nguyễn Đình Chiểu sáng tác vào khoảng đầu những năm 50 của thế kỉ XIX, khi ông đã bị mù, về dạy học và chữa bệnh cho dân ở Gia Định. Cốt truyện xoay quanh cuộc xung đột giữa thiện và ác, nhằm đề cao tinh thần nhân nghĩa, thể hiện khát vọng lí tưởng của tác giả và của nhân dân đương thời về một xã hội tốt đẹp, ở đó mọi quan hệ giữa con người với con người đều thấm đượm tình cảm yêu thương, nhân ái.

– Đoạn trích trên đây thuộc hồi 14, kể về việc Lục Vân Tiên sau khi bị Võ công đem bỏ trong hang núi, đã được ông tiêu cứu giúp và cõng về nhà. Trên đường về, Vân Tiên gặp lại người bạn cũ Hón Minh. Hón Minh báo đáp ông tiêu vì hết lòng giúp bạn, nhưng ông không nhận.

----- HẾT -----

Họ và tên học sinh:..... Số báo danh:.....

Học sinh không được sử dụng tài liệu. Giám thị không giải thích gì thêm.

¹ hoàn: trở về.

² am mây: chùa nhỏ hẻo lánh.

GỢI Ý ĐÁP ÁN ĐỀ KIỂM TRA HỌC KÌ I
MÔN: NGỮ VĂN 11, NĂM HỌC: 2025 - 2026

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
Đọc hiểu (5,0 điểm)	1	- Bố cục của văn bản gồm ba phần: + Phần 1: Giới thiệu địa chỉ, quy mô và lịch sử hình thành của làng hoa Sa Đéc. + Phần 2: Cung cấp thông tin về giá trị kinh tế, du lịch của làng hoa Sa Đéc. + Phần 3: Khẳng định thương hiệu và triển vọng phát triển bền vững của làng hoa Sa Đéc.	1.0
	2	- Các yếu tố hình thức trong văn bản: + Nhan đề: Làng hoa Sa Đéc - Thủ phủ hoa kiểng ở miền Tây Nam Bộ. + Hệ thống đề mục: Địa chỉ, quy mô và lịch sử hình thành; Giá trị kinh tế, du lịch; Thương hiệu và triển vọng phát triển bền vững. + Hình ảnh về làng hoa Sa Đéc. + Chú thích cho hình ảnh: Làng hoa Sa Đéc (tỉnh Đồng Tháp).	0.5
		- Tác dụng của các yếu tố hình thức trong văn bản: + Nhan đề, hệ thống đề mục: giúp làm rõ bố cục của văn bản, góp phần tóm tắt, làm nổi bật nội dung chính, giúp người đọc có cơ sở định hướng, tiếp nhận thông tin về làng hoa Sa Đéc. + Hình ảnh: minh họa trực quan, làm cho thông tin về làng hoa Sa Đéc trở nên cụ thể, sinh động, dễ hình dung hơn với người đọc. + Chú thích cho hình ảnh: bổ sung thông tin cho hình ảnh về làng hoa Sa Đéc, tạo sự kết nối giữa hình ảnh với nội dung thông tin mà hình ảnh hỗ trợ biểu đạt.	0.5
	3	- Phần văn bản “Giá trị kinh tế, du lịch” trình bày dữ liệu và thông tin theo cách: ý chính và nội dung chi tiết.	0.5
		- Hiệu quả của cách trình bày ấy trong văn bản: giúp cho thông tin cơ bản của phần văn bản “Giá trị kinh tế, du lịch” được hỗ trợ làm rõ bằng những dữ liệu cụ thể, chính xác, khách quan; từ đó, tạo tính thuyết phục và giúp người đọc hiểu rõ hơn về thông tin cơ bản.	0.5
		- Thái độ, quan điểm của tác giả được thể hiện trong văn bản:	
	4	+ Ngợi ca, tự hào với lịch sử hơn 100 năm của làng hoa Sa Đéc, với những giá trị kinh tế, văn hóa, du lịch mà làng hoa mang lại, với sự nỗ lực của người dân trong việc giữ gìn, phát huy làng nghề truyền thống, với vị thế của làng hoa là thủ phủ hoa của miền Tây Nam Bộ. + Làng hoa Sa Đéc là tài sản quý của tỉnh Đồng Tháp cần được quan tâm đầu tư hơn nữa để trở thành thương hiệu du lịch, kinh tế, văn hóa của khu vực.	0.5

	<p>+ Thể hiện niềm tin tưởng vào tiềm năng to lớn của <i>làng</i> hoa Sa Đéc trong tương lai sẽ trở thành một trong những điểm du lịch tiêu biểu của khu vực miền Tây Nam Bộ...</p> <p>5 - Một số giải pháp thiết thực góp phần quảng bá các làng nghề truyền thống của Việt Nam đến với người dân trong nước và du khách quốc tế:</p> <p>+ Xây dựng website cho làng nghề, sử dụng cả tiếng Anh và những ngôn ngữ thông dụng khác;</p> <p>+ Đăng tải những hình ảnh, video giới thiệu và truyền tải những thông điệp tích cực về làng nghề;</p> <p>+ Tổ chức các chương trình giới thiệu làng nghề, gắn với phát triển du lịch, xây dựng những điểm tham quan, chụp hình, cho du khách trải nghiệm;...</p>	<p>0.5</p> <p>1.0</p>
Viết (5,0 điểm)	<p>a. Bảo đảm bố cục và dung lượng của bài văn nghị luận</p> <p>Bảo đảm yêu cầu về bố cục và dung lượng (khoảng 600 chữ) của bài văn.</p> <p>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận</p> <p>Phân tích, đánh giá nội dung và một số nét đặc sắc về hình thức nghệ thuật của đoạn trích trong truyện thơ <i>Truyện Lục Vân Tiên</i> (Nguyễn Đình Chiểu).</p> <p>c. Viết được bài văn nghị luận bảo đảm các yêu cầu</p> <p>Lựa chọn được các thao tác nghị luận phù hợp; kết hợp nhuần nhuyễn lí lẽ và bằng chứng; trình bày được hệ thống ý phù hợp theo bố cục ba phần của bài văn nghị luận. Có thể triển khai theo hướng:</p> <p>* Mở bài: Giới thiệu khái quát tác giả, nội dung chính của tác phẩm và đoạn trích.</p> <p>* Thân bài</p> <p>- <i>Nêu khái quát một số thông tin:</i> thể loại truyện thơ Nôm; hoàn cảnh sáng tác, dung lượng, thể thơ, tóm tắt tác phẩm; vị trí đoạn trích.</p> <p>- <i>Phân tích, đánh giá nét đặc sắc về nội dung, tư tưởng</i> của đoạn trích:</p> <p>+ Chủ đề của đoạn trích: Qua việc khắc họa nhân vật ông tiều, Nguyễn Đình Chiểu khẳng định đạo lý “ở hiền gặp lành”, “người tốt cứu người”, quan niệm sống thanh cao, thoát tục, hòa hợp với thiên nhiên (Dẫn chứng: <i>Tiều rằng: “Vốn lão tình không... Lộc rừng gánh vác hai vai tháng ngày”</i>).</p> <p>+ Cảm hứng chủ đạo: Ngợi ca vẻ đẹp tâm hồn của người Nam Bộ: Tấm lòng nhân hậu, trọng tình nghĩa, không màng danh lợi, giúp người không mong báo đáp của ông tiều; lòng biết ơn của Lục Vân Tiên và Hớn Minh (Dẫn chứng: <i>Hớn Minh quỳ gối lạy liền... Tôi xin báo đáp chút tình cho ông; Vân Tiên nghe biết người ngay/ Hỏi thăm tên họ phòng ngày</i></p>	<p>0.5</p> <p>0.25</p> <p>0.25</p> <p>0.5</p> <p>1.25</p>

	<p>đền ơn).</p> <p>→ Đoạn trích thể hiện quan niệm về đạo đức của Nguyễn Đình Chiểu: nghĩa hiệp, sống trong sạch, thanh cao, ở hiền gặp lành, niềm tin vào cái thiện sẽ chiến thắng cái ác, vào tình người vẫn còn tồn tại ở đời. Đoạn trích đã tô vẽ thêm cho bức tranh đạo đức đẹp đẽ của cả tác phẩm.</p> <p>- <i>Phân tích, đánh giá một số nét đặc sắc về hình thức nghệ thuật</i> của đoạn trích:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Thể thơ lục bát giàu nhạc điệu giúp lời thoại của nhân vật trở nên tự nhiên, thể hiện đúng tính cách của người lao động, của người dân Nam Bộ. + Ngôn ngữ thơ mộc mạc, giản dị, gần với lời ăn tiếng nói hằng ngày của người dân Nam Bộ. + Khắc họa tính cách nhân vật chủ yếu bằng lời thoại, qua đó giúp đoạn thơ trở nên sinh động, chân thực. + Hình ảnh thơ giàu tính biểu tượng (<i>non, nước, gió mát, trăng thanh, ...</i>) gợi lối sống thanh cao, thoát tục của ông tiều... <p>- <i>Đánh giá nội dung, tư tưởng và nghệ thuật</i> của tác phẩm/ ý nghĩa, thông điệp của tác phẩm:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Nội dung, tư tưởng: Đề cao đạo lý nhân nghĩa ở đời; thể hiện niềm tin ở hiền gặp lành, cái thiện chiến thắng cái ác;... + Nghệ thuật: Kết cấu truyện theo mô hình Gặp gỡ - Tai biến - Đoàn tụ và Nhân - Quả, kết thúc có hậu; xây dựng nhân vật phân tuyến thiện - ác rõ ràng; ngôn ngữ giản dị, mộc mạc;... + Ý nghĩa, thông điệp: Ở hiền gặp lành, giúp người khi hoạn nạn, xem trọng tình cảm hơn vật chất,... <p>* Kết bài: Khẳng định ý kiến về giá trị của tác phẩm/ đoạn trích; bài học ý nghĩa của tác phẩm/ đoạn trích đối với bản thân.</p> <p>d. Diễn đạt</p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp tiếng Việt, liên kết văn bản.</p> <p>đ. Sáng tạo</p> <p>Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.</p>	<p>1.0</p> <p>0.5</p> <p>0.25</p> <p>0.25</p> <p>0.25</p>
TỔNG ĐIỂM		10.00

----- HẾT -----